

Chương 5: Quản trị nhân sự (tiếp)

5.3. Mối quan hệ quản trị - lao động

1. Định nghĩa
2. Công đoàn là gì ?
3. Vai trò của tổ chức công đoàn
4. Nguyên nhân tham gia công đoàn của công nhân
5. Thương lượng tập thể
6. Giải quyết tranh chấp lao động
7. Sự tham gia của công nhân vào những hoạt động tập thể

1. Định nghĩa

Trong phạm vi doanh nghiệp, các mối quan hệ quản trị - lao động có thể được định nghĩa một cách đơn giản là mối quan hệ giữa giới quản trị (lãnh đạo) và công nhân (lao động) liên quan đến những vấn đề như tuyển dụng, điều kiện làm việc và những phúc lợi chung tại nơi làm việc.

- Mỗi quan hệ lao động liên tục vì hai bên tiếp xúc hàng ngày
- Quan hệ đó chịu sự tác động của các yếu tố:
  - Cạnh tranh từ phía Cty khác (giữ lao động)
  - Sự tăng trưởng của nền kinh tế (sức ép tăng lương)
  - Lạm phát (sức ép tăng lương)
  - Qui định về lao động do chính phủ ban hành

2. Công đoàn là gì ?

Công đoàn là tổ chức đại diện cho công nhân, lao động để thực hiện những mục tiêu chung nhằm mưu cầu điều kiện làm việc, lương bổng tốt hơn tại nơi làm việc và nâng cao địa vị xã hội của công nhân.

- Công đoàn quốc gia
- Công đoàn ngành, công đoàn tỉnh, công đoàn thành phố
- Công đoàn xí nghiệp (công ty)

3. Vai trò của tổ chức công đoàn

- Khuyến khích quan hệ ba bên nhằm mục đích thúc đẩy sự phát triển sản xuất
- Hợp tác với chính quyền và giới quản trị phân đấu cho năng suất cao hơn
- Thúc đẩy mối quan hệ ngày càng tốt hơn, cải thiện điều kiện làm việc, nâng cao địa vị kinh tế và địa vị xã hội của công nhân

4. Nguyên nhân tham gia công đoàn của công nhân

- Tiền lương cao hơn
- Điều kiện làm việc tốt hơn
- Sự ổn định việc làm
- Bất mãn với công việc
- Khó khăn trong tác động đến các điều kiện làm việc
- Nhu cầu xã hội: Tham gia các hoạt động xã hội và gặp gỡ công nhân thuộc cty khác
- Áp lực xã hội: vì những người khác đều tham gia CĐ, không muốn bị bỏ rơi
- Nhu cầu tự hoàn thiện và địa vị: Trở thành cán bộ, mong muốn phục vụ những công nhân khác
- Hình tượng và kì vọng về công đoàn

Thái độ của ban lãnh đạo đối với công đoàn

- Một số người chống đối và coi các công đoàn như những kẻ gây rối
- Một số không cho phép thành lập công đoàn trong Cty
- Một số thừa nhận miễn cưỡng và đối xử với công đoàn như một tai họa tất yếu
- Ngày nay hầu hết giới chủ đều coi CĐ là đại diện hợp pháp của công nhân

7. Thương lượng tập thể

- Tiến trình thương lượng: Đó là quá trình thảo luận trong đó đại diện nghiệp đoàn thương lượng với đại diện giới của giới chủ để thiết lập những điều khoản và điều kiện thuê lao động trong một số năm cụ thể
  - Thảo luận những điều khoản và điều kiện thuê mướn lao động, thời gian làm việc, tỷ lệ tăng lương hàng năm, tiền thưởng, nghỉ lễ và những phúc lợi khác...
  - Vị thế của mỗi bên được thay đổi tùy theo sự tiến triển của quá trình thương lượng, cho tới khi đạt được một thoả thuận thoả mãn cả hai phía
  - Kết quả thương lượng - thoả thuận tập thể mang tính bắt buộc đối với tất cả các bên. Được đăng ký tại cơ quan lao động địa phương
  - Các yếu tố tham khảo khi tiến hành thương lượng
    - Giá cả sinh hoạt tăng
    - Tăng năng suất lao động
    - Sự cần thiết duy trì mức lương khác nhau; Phải xây dựng thang lương cho các công việc khác nhau
- .....

Thương lượng tập thể

7. Giải quyết tranh chấp lao động

- Tiến trình thương lượng có thể đổ vỡ vì nhiều lí do: sự bất đồng, sự khác biệt về mặt lợi ích, phong cách đàm phán...
- Cơ quan giải quyết tranh chấp lao động gồm có:
  - Hội đồng hoà giải lao động cấp cơ sở
  - Hội đồng trọng tài do cơ quan lao động cấp quận huyện cử ra
  - Toà án nhân dân

Những bế tắc trong thương lượng tập thể

- **Trung gian dàn xếp:** Là một quá trình trong đó cả hai bên mời một bên thứ ba trung lập chuyên nghiệp giúp phá vỡ bế tắc để tiếp tục thương lượng
- **Đình công:** Là việc CNV từ chối làm việc – đóng cửa nhà máy để gây sức ép
- **Bế xưởng:** Là việc ban lãnh đạo từ chối để cho CNV làm việc
- **Những công nhân thay thế:** Việc tuyển dụng những người thay thế dài hạn thay thế cho những CNV đình công

Đình công

Đình công

Đình công

Đình công

Bể xưởn

Bế xường

Thương lượng tập thể

Thương lượng tập thể

8. Sự tham gia của CNV vào những hoạt động tập thể

- Khuyến khích những mối liên hệ chặt chẽ giữa CNV
- Các nhóm chất lượng – Nhóm những nhân viên làm việc trong cùng bộ phận gặp nhau một cách thường xuyên để giải quyết những khó khăn trong sản xuất
- Phong trào sáng kiến: khuyến khích đóng góp những ý tưởng sáng tạo
- Thư tin tức: cập nhật thông tin cho CNV kịp thời
- Thể thao và giải trí – thông qua các hoạt động xã hội thúc đẩy các mối liên hệ ngày càng mật thiết hơn
- Ban an toàn - mọi nhân viên đều sẵn lòng làm cho nơi làm việc an toàn hơn